
NÁROD SOBĚ
PASIVNÍ A PRAKTICKÉ
STABILIZOVÁNÍ 1851-1884
SŇATKY Z ROZUMU
BITVA U HRADCE KRÁLOVÉ

E-book o tom, jak to bylo s bitvou?

9. LEDNA 2023

JANA MAŠKOVÁ, ASTROLOŽKA

www.astrojinak.com, www.astrojinak.cz, www.janamaskova.cz

Kniha „Sňatky z rozumu“ – Vladimír Neff

V knize „Sňatky z rozumu“ se píše také o průběhu bitvy u Hradce Králové v roce 1866, ale i o tom, co tomu předcházelo.

50.-60.roky 19.století

SZR-str.226/ Politické úspěchy Čechů v těch dobách zůstávaly trapně pozadu za jejich bytněním hmotným, ústřední vláda rakouské říše byla ledově nepřátelská jejich sílení a pronikání, a nevědouc, že tu jde o proces živelný či tak říkajíc přírodní, brzdila jej tvrdohlavě a tupě, cenzurujíc české noviny a zavírajíc a pokutujíc jejich redaktory, hluchá k státoprávním požadavkům předáků národa. Ale i na tomto poli se porážky střídaly s výhrami, jejichž množství si člověk, který „žil v tom“, ..., ani neuvědomoval.

1861 – Praha v českých rukách

SZR-str.226/ Už v jedenašedesátém roce se po vítězných obecních volbách dostala správa města Prahy do českých rukou.

1862 – Čeština v pražských obecních školách

SZR-str.226/ O rok později byla do pražských obecních škol zavedena čeština jako výhradní vyučovací jazyk s nepovinnou němčinou.

1866 . Zápas o změnu volebního řádu

SZR-str.226/ Roku šestašedesátého měl být položen základní kámen velikého, Národního divadla; v pražském sněmu se toho roku zápolilo o změnu onoho roztodivného volebního řádu, který poslancům, zastupujícím německou menšinu v České zemi, zajišťoval na sněmu většinu hlasů.

Konzervativci a pokrokaři – Staročeši a mladočeši

SZR-str.226/ Ovšem jak už to vězí v přirozenosti lidí, dělit ve dvě nepřátelské skupiny, konzervativce a pokrokaře, tak řečené to staročechy, kteří se přidržovali šlechty, a mladočechy, kteří hlásali zásady liberálně demokratické, a vjeli si vzájemně do vlasů....

Protižidovské bouře, stanné právo a náhlé soudy

SZR-str.226/ Stranou pak těchto zápasů propukaly v okrajových venkovských městech krvavé protižidovské bouře, následované prohlášením stanného práva s náhlými soudy.

Zápas mezi Rakouskem a Pruskem

SZR-str.226/ Byly to děje tak rozmanité a rušné, že současný nebezpečný diplomatický zápas mezi Rakouskem a Pruskem probíhal téměř bez povšimnutí.

Úřední příčina zápasu – Spor o knížectví Šlesvik a Holštýn

SZR-str.226/ Co bylo příčinou tohoto zápasu? Úředně jí byl spor o knížectví Šlesvik a Holštýn, jichž v čtyřiašedesátém roce Rakousko a Prusko dobyly na králi dánském a pak se nepohodly o tuto svou kořist, nikdo neví, kdo lepším a kdo horším právem; bylo ostatně zcela nepochopitelné, proč se Rakousko dere o vládu v těch končinách, od nichž ho dělila stakilometrová vzdálenost.

E-book „NÁROD SOBĚ a pasivní, praktické STABILIZOVÁNÍ –1851-1884-Sňatky z rozumu-Bitva u Hradce Králové“

E-book k projektu **MAPA ŽIVOTA a NÁROD SOBĚ**. Zpracovala: Jana Mašková, astroložka
www.astrojinak.com, www.astrojinak.cz, www.janamaskova.cz, astrojinak2022@seznam.cz

1962 –Skutečná příčina napětí a Bismarck

SZR-str.226/ Vlastní příčina nepřátelského napětí byla ... jinde. Už odedávna, od dob Friedricha Velikého, soupeřili Habsburkové s Hohenzollerny, tedy Rakušané s Prusáky, o náčelnictví v Německu; a pruský premiérministr Bismarck, který se v dvaasedesátém roce ujal moci, stoupenec politického směru příkře protirakouského, byl odhodlán vyhnat tento konflikt na ostří meče a rozhodnout jej násilím jednou provždy.

Bismarckův plán

SZR-str.226/ Jeho životním programem byla přeměna Pruska ve velmoc připojením ostatních německých států; a že Rakousko mu překázelo v provedení tohoto záměru, umínil si, že tuto překážku odklidí stůj, co stůj. Muž krve a železa, ..., byl možná jediným člověkem na světě, kdo nepochyboval o úspěchu tohoto záměru. Evropské velmoci se bály o osud Pruska, jehož porážka by měla za následek nadměrné posílení Rakouska, i snažily se válce zabránit. Ale muž krve a železa nepopustil. Obávaná nedůvěra evropských potentátů v úspěch pruských zbraní mu byla zárukou, že nikdo z nich nepůjde Rakousku na pomoc, a sám uzavřel tajnou spojeneckou úmluvu s Itálií, již pro případ vítězství slíbil Benátsko, až dosud okupované Rakouskem.

Pražané, Národní divadlo a krach rakouských financí

SZR-str.226/ Co se toto dělo, Pražané s nesmírným nadšením a jásotem počali svážet cihly na staveniště Národního divadla; kalilo-li co v těch dnech jejich slavnostní náladu, byly to opět pověsti o neodvratném krachu rakouských financí a o vydávání nekrytých bankovek s nuceným oběhem.

JM/ Takováto byla situace. A co na to František Josef I.?

František Josef I. – „Mým národům“

SZR-str.252/ V mnohomluvném prohlášení, v němž tehdy císař František Josef První na všech plotech a nárožích říše oznamoval „svým národům“, že mu přikázala povinnost panovnická, aby svá vojska povolal do zbraně, četla se věta pozoruhodně netaktní, zarážlivá a urážlivá pro všechny neněmecké národy rakouské říše, jichž byla většina:

„Tím se stala nevyhnutelnou válka ta nejhorší, válka Němců s Němci“

Češi

SZR-str.252/ Češi však projevíli ochotu zavřít před fatálním císařovým výrokem, nevzít jej na vědomí, a víc ještě. Léta letoucí stáli v opozici proti centrální vídeňské vládě, a teď pojednou se postavili za ni, její starosti přijali za své, a náladu, jež se jich zmocnila. Lze označit bez nadsázky jako válečné vlastenecké nadšení. Stali se přes noc rakouskými patrioty; dobře však předeslat, že to netrvalo dlouho a že se to v historii velkorakouské říše stalo naposled.

Podnět

SZR-str.252/ Co zavdalo podnět k této náladě? Prostě to, že Prusáci byli Čechům ještě nepříjemnější než rakouští Němci a že chtěli vpadnout do jejich, do české země. Po sta let bylo Čechům upíráno právo, aby svou zemi nazývali svou vlastí; teď se jim naskytla příležitost, aby o tuto svou vlast bojovali, a to je naplnilo nadšením. Pražští sokolové se usnesli, že utvoří vlastní legii na ochranu vlasti, a byli trpce uraženi, když jim to vídeňská vláda bez důvodů krátce zakázala. A lid na úpatí Krkonoš konal vážné válečné přípravy, aby „Prusy uvítal, jak náleží“. Jak za husitských válek se tehdy napřimovaly kosy

E-book „NÁROD SOBĚ a pasivní, praktické STABILIZOVÁNÍ –1851-1884-Sňatky z rozumu-Bitva u Hradce Králové“

E-book k projektu **MAPA ŽIVOTA a NÁROD SOBĚ**. Zpracovala: Jana Mašková, astroložka

www.astrojinak.com, www.astrojinak.cz, www.janamaskova.cz, astrojinak2022@seznam.cz

a cepy se obíjely železem, a bylo to podnikání romantické, lež nikoli naivní, protože nemínila-li nebo nedovedla-li ústřední armáda rakouská Prusům bránit v přechodu pohraničních průsmyků, chtěla se jim tam postavit v cestu aspoň hrstka selských cepníků. Ale vláda zarazila i tyto pokusy; ministerská rada se vyslovila, že není radno svěřovat českým civilistům zbraně...

Bojové nadšení

SZR-str.252/ Ale bojové nadšení neustydalo, neuvadalo a odvody dobrovolníků se dály za obrovského návalu lidu...

JM/ A jak to bylo s bitvou u Hradce Králové? Pojdme si přečíst, jak probíhala...

BITVA U HRADCE KRÁLOVÉ

Čas polední

SZR-str.273/ Když kostelní zvony v pevnostním městě Hradci Králové oznamovaly čas polední, zatímco trubky a bubny praporek stráží vyzývaly k modlitbě vojáky rakouských a saských pluků..., do starobylého hostince U města Prahy na hradeckém předměstí se sjížděla rakouská generalita..., muži vesměs záslužní a vyznamenaní... Svolať je sem k válečné generální poradě písemnými i telegrafickými vzkazy sám polní zbrojmistr rytíř Benedek, odpovědný pán severní rakouské armády, komandant, nad nějž nebylo v té chvíli vyššího...

Civilní obyvatelstvo a vojsko

SZR-str.273/ Většina civilního obyvatelstva Králové Hradce byla vystěhována, valy a hradby zesíleny palisádami a hliněnými nánosy, z nichž trčela k obzoru krátká černá děla, tok řeky ucpán břevny, zasazenými mezi mostní pilíře... Krajina..., posetá bezpočtem bílých, teď opuštěných vesniček a samot, lesíků a zahrad, zprahlá krutostí horkého, suchého léta, byla podivně a nepřírozně změněna horlivým a napohled nesmyslným hemžením drobných postavíček, těkavě pobíhajících po zdupaných polích...

Pokojný venkov a generálové

SZR-str.274/ Ztichly hlasy pokojného venkova, umkli kohouti a psi, a děla, černými jícny otočená k Bystřici, byla dosud němá... generálové byli v hostinci U města Prahy už pohromadě všichni a Benedekův pobočník, podplukovník Müller, zatukal na dveře soukromého pokoje svého pána, aby mu oznámil, že je očekáván...

Benedek

SZR-str.274/... Očekáván; to se snadno řekne, je to pochopitelné, že ho očekávají, když je svolal, ale co jim má povědět...? Svolať je, protože očekávali, že je svolá; teď očekávají, že jim poví něco zásadního... Jenže jak jim to má povědět, jak má k nim promluvit jejich odbornou hantýrkou, když ji nezná? Pohrdat smrtí, vrhnout se v čelo svých vojsk do nejkrutější seče, strhnout své lidi příkladem statečnosti, to je jeho, tomu rozumí, takto bojoval před osmnácti lety v Itálii pod Mantovou a u Marcarie, takto vedl vítězný úkol na Curtatone, takto se vyznamenal u Goita, u Mortary a Novary, ... U Solferina, vždy v prvních řadách, vždy s tasenou šavlí tváří v tvář smrti. Ale obchvatné pohyby a spolupráce a krytí boku... s tím mi, pánové, dejte pokoj...

Jste očekáván

SZR-str.274-275 / „Excellence, jste očekáván,“ ... a on na to rezignovaně, pilně skloněn nad mapami rozloženými na stole, jako by se nemohl odtrhnout od studia svého plánu, netrpělivě zatřepal svou suchou stařeckou rukou, ... že přijde hned.

Rakouská aristokracie a jiní...

SZR-str.275/ Byli tu shromáždění v klenuté místnosti... nositelé jmen rakouské aristokracie z nejskvělejších... v popředí generálmajor hrabě Gondrecourt, který velel prvnímu armádnímu sboru po odvolání hraběze Clam-Gallase, jenž zavinil porážku rakouského vojska u Jičina tím, že dal zatroubit k ústupu, když naši už vítězili, dále baron Gablenz, velitel desátého sboru, hrabě Thun, baron Pidoll, nejvyšší pán ženistů, hrabě Festetics a jiní... všichni zdvořile pohrdaví a vyčkávavě upjatí k nepatrnému rytířskému zbrojmistrovi, jež rozmar císařovy vojenské kanceláře byl učinil jejich představeným...

Vida je...

SZR-str.275/ I vida je, ironicky upjaté, ..., Benedek s uspokojením pocítil, že ho zaplavuje divoký vztek, tatáž bezohledná zuřivost, která ho hnávala do nejprudšího ohně bitev a činila ho, jak měl za to, nezranitelným. Instrukce... byste ode mne chtěli slyšet, myslil si, o spolupráci, ...; ale i kdybych vám nakrásně ty instrukce dal, neposlechnete jich, vykašlete se na ně a budete jednat po svém vlastním rozumu..., každý na vlastní pěst, tak jak to udělal hrabě Sternberg, když jsem ho poslal za saským korunním princem s depeši, na které závisel osud bitvy u Jičina, a on tu depeši klidně strčil do kapsy a odjel si na návštěvu k příbuzným...

Benedek hovoří

SZR-str.276/ Benedek počal mluvit v krátkých, úsečných větách...“Následky našich porážek“, řekl, „by se hladce daly odčinit a pokleslá nálada armády by se dala zvednout, kdyby páni oficiři se podřídili téže disciplíně, kterou vyžadují od svých vojáků, a kdyby míř kritizovali, než kritizují, míř rozumovali, než rozumují, a zato víc poslouchali a bojovali...“ on, Benedek, se od této chvíle bude s bezohlednou přísností dožadovat nejželeznější disciplíny, protože jen disciplína může zastavit rozklad naší armády, a zastavit ten rozklad je nutno bezpodmínečně.

Mužstvo a koně

SZR-str.276/ Vykřičev se, Benedek se pozeptal svých generálů, jakže se daří mužstvu a mají-li pro koně dost vody. Když se mu dostalo uspokojivých odpovědí, zakončil svůj proslov řka, že armáda, vyčerpaná krvavými srážkami posledních dnů, nutně potřebuje několika dní odpočinku, aby se zotavila a stala se opět schopna boje...

Děkuji vám, pánové...

SZR-str.276/ „Děkuji vám, pánové,“ řekl netrpělivě, když důstojníci, ohromeni, zůstali po skončení jeho řeči sedět, protože nebyli s to uvěřit, že to je všechno a že jejich nejvyšší velitel je svolal jen proto, aby promluvil o disciplíně a aby se jich zeptal, mají-li pro koně dost vody. Hrabě Gondrecourt rezignovaně pokrčil rameny a vstal, a tu počali váhavě, neochotně vstávat i všichni ostatní.

Mladičský Edelsheim

SZR-str.276/ Vtom se z pozadí místnosti ozval ostrý, energický hlas mladičského Edelsheima, benjamínka mezi vysokými důstojníky, budoucího reformátora rakouského jezdeckva, který však tehdy už, ač teprve čtyřicetiletý, požíval u armády skvělého jména

Vysvětlete nám, Excellence...!

SZR-str.277/ „Vysvětlete nám, Excellence,“ vykřikl rozčileně, „jak máme armádě dopřát několika dní odpočinku, když nepřítel je tak blízko, že k bitvě nutně musí dojít nejpozději zítra!“

Takový mladík...

SZR-str.277/ Znechucen, Benedek mávl stařeckou ručkou: „Takový mladík má vždycky plno rozumů!“ řekl a pootočil se k oknu, aby dal najevo, že si už žádné další poznámky a dotazy nepřeje slyšet.

Pruské armády a telegraf...

SZR-str.277/ Dokud pruské armády generála Herwartha z Bittenfeldu, prince Bedřicha Karla a korunního prince Bedřicha Viléma táhly do Čech v třech oddělených proudech, vrchní velitel polní maršál hrabě Helmuth von Moltke, podoben šachistovi zápasícímu s protivníkem na sta kilometrů vzdáleným, řídil jejich pohyby telegraficky z Berlína; ...

Panovníci do boje!

SZR-str.277/... jakmile se sblížily, sedl do vlaku a rozjel se za nimi. Na cestu do Čech se vydal také král Vilém s Bismarckem. Císař František Josef, pamětliv svých nevalných zkušeností z roku devětapadesátého, kdy se byl pokusil převzít vrchní velení svých vojsk v Lombardii, tentokrát... moudře setrval ve Vídni; v Prusku však, zemi, kde nad armádu a nad život vojenský nebylo nic důležitějšího, byla tehdy panovníkova přítomnost na bojišti považována za samozřejmou a mravně i společensky nutnou.

Král, Červený princ a řev raněných

SZR-str.277-278/ Doraziv do Jičína, ..., král za přítomnosti svého synovce, velitele první armády Bedřicha Karla, zvaného Červený princ..., přijal Moltka k dlouhému slyšení. A zatímco z nedalekého kostela, proměněného v lazaret, zazníval řev a sténání raněných, Moltke, klidný, s nehybnou... tváří, na níž nikdy nebylo znát, co si myslí a co cítí,... , podrobně krále poučil o situaci...

A co nepřítel?

SZR-str.278/ „Nu a co nepřítel, kde je a co zamýšlí?“ ptal se král a na to Moltke, že si dovolí přejít k tomu bodu, až dospěje ve svém výkladu tak daleko... o půl hodiny později... přiznal se, že všechna obtíž situace záleží právě v tom, že o nepříteli se neví nic. Hlídková a výzvědná služba, toť velká slabina pruské kavalerie; našemu vojsku, především jeho nejvyšším velitelům ... chybí jak porozumění pro kardinální důležitost pátrací služby, tak patřičný odborný výcvik a zkušenosti...“

Po vítězném skončení této války...

SZR-str.278/ „Po vítězném skončení této války, až se začneme připravovat k pokoření Francie, bude nutno energicky a bezohledně napravovat tento trapný nedostatek. Prozatím, v této dané situaci, jsme odkázáni na pouhé dohady... Předpoklad některých našich velitelů, že řeku nepřekročil a že si ji nechal za zády, jest zavrhnout jako zcela nepravděpodobný, protože atsi Benedek se projevil jako stratég nevalný, nic nás neopravňuje k domněnce, že se minul rozumem a že cílí k tomu, aby v případě

E-book „NÁROD SOBĚ a pasivní, praktické STABILIZOVÁNÍ –1851-1884-Sňatky z rozumu-Bitva u Hradce Králové“

E-book k projektu **MAPA ŽIVOTA a NÁROD SOBĚ**. Zpracovala: Jana Mašková, astroložka

www.astrojinak.com, www.astrojinak.cz, www.janamaskova.cz, astrojinak2022@seznam.cz

porážky jeho vojáci byli vehnáni do vody a utopeni jako štěňata...“ Hovoře takto, Moltke tuze přecenil svého protivníka, ale měl zanedlouho být vyveden z omylu.

Ležení odhaleno

SZR-str.279/ Téhož dne major kavalerie von Unger v čele malého jízdního oddílu, vyslaný na obhlídku terénu, objel, aniž tušil jejich blízkost, a aniž jimi byl upozorován, rakouské hlídky, předsunuté na říčku Bystřici, a vystoupiv na kopec, s úžasem spatřil před sebou do šíře a dále rozložený obrovský tábor rakouského vojska...

Kontura jezdce

SZR-str.279/ Ale tu už Rakušané uhlídali hrotitou konturu ohromného jezdce, rýsující se na obzoru, a z vesničky Sadové s řevem a výskotem, šavle tasané, vyrazila švadrona hulánů a tryskem se vydala za majorem, který se i se svým oddílem obrátil na útěk. Prusáci možná byli lepší jezdci, možná měli lepší koně než Rakušané; za krátké, divoké honičky, zatímco ostatní zůstali daleko pozadu, pouze jeden z pronásledovatelů... dostihl majora a probodl mu šavlí vlající cíp pláště, ale major, nepatrně se pootočiv, vypálil na něj z bambitky a srazil ho s koně...

Tajemství odhaleno

SZR-str.280/ Takto bylo tajemství Benedekovy strategie zčásti vyraženo – pravím zčásti, protože když se pak o jedenácté hodině večerní rozčilený šéf generálního štábu první pruské armády přičítal v otevřeném kočáře, taženém zpěněnou dvouspřeží, do ztichlého Jičina, by Moltkovi podal zprávu o rozložení rakouských sborů, usoudil starý stratég, ..., že Benedek bezpochyby chce hned nazítří časně zrána podniknout proti pruským pozicím rozhodný útok; jinak nebylo možno si vysvětlit, proč se usadil na nechráněném prostranství před řekou, jež mu znemožňovala ústup, když postavení výtečně chráněné a téměř nedobytné bylo na dosah ruky.

Několik dní odpočinku

SZR-str.280/ Že Benedek prozatím nezamýšlel nic jiného než popřát vojsku „několika dní odpočinku“, to starého maršála nemohlo napadnout ani v opilém snu. Jak víme, znal Napoleonovu formuli, že s hloupostí rakouských generálů lze počítat jako s faktem, ale soudil právem, že všechno má své meze, i ta hloupost, a jak uvidíme, nechybělo mnoho k tomu, aby ho tento falešný úsudek stál krk...

Rozkaz pro nejbližší noční hodiny

SZR-str.280/ ... Moltke usedl ke stolu, aby napsal rozkazy pro nejbližší noční hodiny... plán byl prostý: Prusáci předejdou předpokládaný útok rakouské armády tím, že proti ní vyrazí časně zrána sami...

Několik minut před půlnocí

SZR-str.280/ Několik minut před půlnocí vyjeli z Jičina po třech různých cestách tři rychlí jezdci do Králové Dvora, ..., každý s jedním exemplářem krátkého písemného rozkazu ... A ač neznali krajinu a ač noc byla bezměsíčná a bezhvězdná a nepřítel nedaleko, dorazili k cíli všichni tři včas.

Dlouho před svítáním

SZR-str.281/ Ještě dlouho před svítáním, ..., zaznělo v táborech a osadách, v nichž bylo ubytováno vojsko první pruské armády a armády generála z Bittenfeldu, zvané polabská, troubení na poplach, rachocení bubnů a volání do zbraně, následované zmateným povykem. Podobní opilým d'áblům, krutě

E-book „NÁROD SOBĚ a pasivní, praktické STABILIZOVÁNÍ –1851-1884-Sňatky z rozumu-Bitva u Hradce Králové“

E-book k projektu **MAPA ŽIVOTA a NÁROD SOBĚ**. Zpracovala: Jana Mašková, astroložka

www.astrojinak.com, www.astrojinak.cz, www.janamaskova.cz, astrojinak2022@seznam.cz

vyburcování, spánkem oblouzení a chladem se chvějící vojáci se potáceli jeden přes druhého v mlžnaté tmě, ... a kašajíce a cvakajíce zuby, sháněli své torny, své řemeny a přilby a zbraně. Chaos však trval jen kratičko; tři čtyři minuty uplynuly, a už se rozhárané postavy poslušně semkly do pravidelných rovných řad... A těžké masy pruského vojska, němé, strojově ukázněné, daly se na pochod...

Po šesté hodině

SZR-str.281/ Jitro bylo nevlídné. Vojáci postupovali pomalu, ...; všichni věděli, že jde do tuhého a že pro mnohé ... z nich nastal poslední den života... Po šesté hodině zrána dosáhlo čelo postupujících armád pahorků, ležících na západ od Bystřice...

Rakušané

SZR-str.281-282/ Rakušané uznamenali teprve před dvaceti minutami, že nepřítel se blíží, a dali zatroubit na poplach, když už předvoj osmé pruské divize dosáhl opuštěné vesnice Dubu nedaleko Sadové...

Bitva začíná

SZR-str.282/ ... na zeleném pozadí, se zvedl kulatý obláček dýmu, po několika vteřinách následovaný zahřměním prvního dělového výstřelu. Největší bitva devatenáctého století, bitva u Hradce Králové, některými cizími historiky zvaná bitvou u Sadové, začala.

Půl osmé

SZR-str.282/ O půl osmé hodině ranní seděl ještě polní zbrojmistr Benedek ve svém pokoji v hostinci U města Prahy a psal své vroucně milované choti Julii dopis, v němž jí oznamoval, že neopustí-li ho jeho staré vojenské štěstí, může všechno ještě dobře skončit, a že dojde-li k bitvě, bude on, Benedek, všemi svými myšlenkami a city prodlévat u ní a u císaře Františka Josefa...

Návštěva generála

SZR-str.282/ ... když do dveří vrazil, krátce a rozčileně zaklepav, jeho osobní sluha a ohlásil mu návštěvu generála von Baumgartena, nedávno jmenovaného šéfa rakouské operační kanceláře.

Snad nehoří...

SZR-str.282/ „No, snad nehoří,“ řekl Benedek, a několika ostrými slovy sluhu pokáráv, že neumí klepat a že se chová zbrkle a nevojensky, klidně psaní dopsal, osušil posýpátkem, trojmo složil, zalepil a opatřil adresou. Pak teprve přijal Baumgartena, a aniž pohnul brvou, ..., vzal na vědomí jeho hlášení, že z dálky, ve směru vsi Sadové, byly zaslechnuty dělové výstřely, z čehož lze soudit, že Prusové zahájili útok na naše postavení před Bystřicí.

Jak si Bůh přeje...

SZR-str.282/ „Jak si Bůh přeje,“ řekl rezignovaně, připínaje si šavli, a připravil se k odchodu.

Pršelo jako z konve

SZR-str.283/ Pršelo jako z konve, když generálové hlavního štábu s Benedekem v čele, provázení suitou asi tří set jezdců, vyjeli na bitevní pole, kdež kanonáda stále silnější, dunící z šedivých clon mlhy a deště, splývala s veselou hudbou vojenských kapel, vyhrávajících vídeňské valčíky, uherské čardáše a polské krakováky. České písničky nehrála, protože prý jsou příliš smutné.

E-book „NÁROD SOBĚ a pasivní, praktické STABILIZOVÁNÍ –1851-1884-Sňatky z rozumu-Bitva u Hradce Králové“

E-book k projektu MAPA ŽIVOTA a NÁROD SOBĚ. Zpracovala: Jana Mašková, astroložka

www.astrojinak.com, www.astrojinak.cz, www.janamaskova.cz, astrojinak2022@seznam.cz

Čtvrt na devět

SZR-str.283-284/ Bylo čtvrt na devět, když Benedek dojel se svou suitou na nejvyšší z tří pahorků mezi vesnicemi Lípou a Chlumem. Právě v té chvíli, nebo snad o několik málo minut dřív, zvedl se v dálce na nepřátelské straně podivný hukot, táhlý a temný, zprvu nezřetelný, ale každou vteřinu silnější a bližší, až se proměnil v hromový rachot, tak hutný a doléhavý, že ani dunění děl nebylo s to jej přehlušit: byl to křik desítek a desítek tisíců vojáků, vítajících svého bělovousého krále, který provázen Bismarckem a malou jezdeckou družinou, právě dorazil po tříhodinové cestě z Jičina na bojiště a vystoupil na kopec za Dubem.

Po půl hodině

SZR-str.284/ ... Bitva začala před necelou půlhodinou, ale říčka už byla pokryta mrtvolami, jež po ní pluly,...

Benátky – hořící trosky

SZR-str.284/ Na kraji levého křídla pěšáci sedmé pruské divize počali odkládat torny, jak činili vždy, když se připravovali k útoku, a pak, bodáky nasazené, dílem přebrodili, dílem přeběhli Bystřici po úzkém dřevěném můstku, a podporováni švadronou hulánů, která jim chránila pravý bok, vrhli se proti vsi Benátky jménem, kterou pruská děla, připravujíc jejich útok, byla krátko předtím obrátila v hořící trosky.

Stříleli za běhu...

SZR-str.285/ Stříleli za plného běhu od boku ze svých jehlovek, naslepo vrhajíce proti rakouským pozicím mračno střel; zatímco z našich pušek se dalo střílet jen vstoje, Prusáci mohli pálit v každé pozici, třeba i vleže, skrývajíce se za nerovnostmi terénu, aniž střelbu přerušovali nemotorným nabíjením.

Oboustranná kanonáda

SZR-str.285/ V té době už nebylo lze vnímat jednotlivé výstřely z děl, protože oboustranná kanonáda splynula v jediný táhlý, ani na chvíli neochabující řev, jaký nikdy nikde nebyl slyšen. Nikdy nikde dosud? Vskutku, nikdy a nikde. Ani v pověstné bitvě národů, v bitvě u Lipska před třiapadesáti roky, která až do této chvíle právem platila za největší bojovou srážku, k níž na světě kdy došlo, nebylo pozorováno nic podobného... masy vojska, vržené tam proti sobě, byly o padesát tisíc lidí slabší než zde, na nepatrném obdélníku mezi vsí Sadovou a pevností Hradec Králové.

Desátá hodina dopolední

SZR-str.285-286/ O desáté hodině dopolední Prusové, ač byli v menšině, protože druhá armáda korunního prince Bedřicha Viléma byla teprve na pochodu ze Dvora Králové, pronikli už na celé čáře přes Bystřici a postupovali krok po kroku v strašlivém boji muž proti muži... a naši, mohouce odpovídat vražedné palbě jejich pušek jen střelbou těžkopádnou, stlali před nimi cestu hustou dlažbou svých zkrvavených těl... Vsi Sadová, Dohalička, Popovice, Nechanice už padly do pruských rukou....

Svibský les

SZR-str.286/ ... proti Svibskému lesu, ..., útočily pruské voje ... krokem vyřízeným jako na cvičišti, oficíři s tasenými šavlemi v čele a s vítězným Vaterland! Vaterland! pronikali do houštiny. Tam však přestával všechen žert... rakouští myslivci... bili pažbami a bodali a stříleli z bezprostřední blízkosti a zjevovali se a zase mizeli, a i kdo ležel, bodal ještě a kousal, co mu zbývalo sil, a v smrtelné křeči i holýma rukama chytal postupujícího nepřítele za nohy...

E-book „NÁROD SOBĚ a pasivní, praktické STABILIZOVÁNÍ –1851-1884-Sňatky z rozumu-Bitva u Hradce Králové“

E-book k projektu **MAPA ŽIVOTA a NÁROD SOBĚ**. Zpracovala: Jana Mašková, astroložka

www.astrojinak.com, www.astrojinak.cz, www.janamaskova.cz, astrojinak2022@seznam.cz

Domáci obyvatelé...

SZR-str.286/ ... domáci obyvatelé si ještě mnoho let po návratu do svých zničených domovů vyprávěli o hrůzách, s nimiž se shledali v tom pekelném lese – třeba o pruském oficirovi, jehož naši přišpendleného ke stromu zlomenou šavlí, o českém myslivci a pruském infanteristovi, kteří uvisli jeden proti druhému na metru dříví, když se současně byli vzájemně probodli bajonety.

Prušáci a rakouští velitelé

SZR-str.286/ ... Prušáci... stříleli čtyřikrát až pětkrát rychleji než naši, byli v pěchotním boji nepřemožitelní, rakouští velitelé do ztrhání plic hvízдали na plechové píšťalky a řvali „vorwärts“ a stříleli z bambitek svým vlastním vojákům do zad, aby zastavili jejich ústup...

Čtyřicet minut nelidského zápasu

SZR-str.287/ ... nic naplat, naši couvali a couvali a Prušáci po čtyřiceti minutách nelidského zápasu obsadili Svibský les celý.

Rakouské baterie a pruský voják, který přežil...

SZR-str.287/ Hned vzápětí spustily proti němu rakouské baterie z nedalekých Máslověd divokou palbu z čtyřiceti děl, a tu teprve nastalo pravé peklo. „Všude létaly třísky a těžké kusy dřeva,“ napsal pak o tom jeden pruský voják, který to přežil. „Nakonec jsme propadli apatii. Vytáhli jsme hodinky a počítali. Stál jsem poblíže praporu. Během deseti minut vybuchly těsně před námi čtyři granáty a jeden šrapnel. Když šrapnel vybuchne ve vzduchu, spustí se k zemi chrastivé krupobití a krásný kroužek dýmu se zvedne k nebi a roztahuje se do šíře, až se rozplyne. To všechno jsem viděl. Každý cítil, že se octl v rukou Božích. Smrt kolem nás a před námi, a na nás padl klid.“

Vyčerpání

SZR-str.287/ Ale tehdy už začali Prusové ochabovat, vyčerpání zápasem o Svibský les, který pokračoval a byl stále vražednější. Když naši myslivci byli vytlačeni, vrhly se proti té zmrzačené lesině, ..., brigády dvou rakouských sborů, ..., jež měly za úkol chránit severní stranu bojiště proti pravděpodobnému a na pruské straně nervózně očekávanému příchodu vojsk korunního prince Bedřicha Viléma.

Rozkaz

SZR-str.287-288/ Spatřiv to ze svého pahorku u Lípy, Benedek zaklel a poslal k vrchnímu veliteli čtvrtého sboru, podmaršálovi Mollinarymu, jízdního posla s písemným rozkazem, aby neopouštěl své přikázané stanoviště na pravém rakouském boku a aby zanechal útoku, ...

Odpověď

SZR-str.288/... ale Mollinary, jež Svibský les přitahoval silou démonickou, poslal Benedekovi tuto podivnou, trochu výsměšnou odpověď:

“Jsem s II.sbořem v bezprostředním dotyku, a protože před II.sbořem stojí nemnoho nepřátel, vyzval jsem jej, aby podporoval můj útok.“

SZR-str.288/ S tímto psaníčkem, v němž mluvil o koze, kdežto Benedek hovořil o voze, vrátil posla na velitelský pahorek a pokračoval ve svém činnosti.

Svibský les podruhé

SZR-str.288/ ... Tehdy nahnali pruští velitelé do Svibského lesa všechny zbývající čerstvé zálohy a ty pak spustily ze svých jehlovek na blížící se rakouské sbory hromadou palbu, jež v mžiku složila k zemi přes polovinu čelné brigády: zbytek, jemuž se podařilo vniknout do lesa, byl dílem ubodán, dílem zajat...

Mollinary, hrabě Thun a Svibský les

SZR-str.288/... Celé bojiště řvalo bolestí a sténalo. Mollinary dal zatroubit k ústupu, ale současně se připravil k novému útoku čerstvý druhý sbor, jemuž velel hrabě Thun; než vyrazil, sto dvacet rakouských děl se rozštěkalo proti Svibskému lesu, aby rozdrtilo a rozsápalo vše, co na pruském levém křídle ještě stálo na nohou. Střely se řinuly na to jediné místo, všeho všudy čtyři čtvereční kilometry veliké, jednolitým proudem žhavého železa a olova. Vybuchující granáty vrhaly do vzduchu sloupy hlíny, prosáklé krví padlých. Zdálo se, že země, roztřesená kanonádou, se kymácí.

Bismarck

SZR-str.288/ V této chvíli v králově družině na Rozkoši železný Bismarck, ..., sáhl si mimoděčným pohybem do kapsy u kalhot, aby se dotkl pažby ostře nabitého revolveru, jímž si hodlal na místě vpálit kulku do hlavy, kdyby bitva, jež se tu rozvíjela před jeho očima a jež byla jeho dílem, protože bez jeho přemlouvání a přesvědčování by se král nebyl k válce odhodlal, skončila porážkou Prusů.

Prohra?

SZR-str.288-289/ Modré a černé čáry nastupujících šiků, jež se od časného rána šinuly jedna za druhou k Bystřici, aby zasáhly do boje, přestaly se objevovat už před dvaceti minutami. Všechny pruské síly už byly na druhém břehu, zahryznuty do nepřítele, ničeny salvami rakouských děl, která do nich páčila ze všech kopců, ze všech svahů...

Král

SZR-str.289/ Král, který se nervózně chvějící se rukou škubal za bílé vousy, otočil k Bismarckovi hlavu a promluvil na něj, ale pro neustálé burácení děl nebylo slyšet, co říká. Teprve když přiklonil ucho k jeho ústům, uznal slova, která zazněla jeho sluchu jako ortel smrti: „Ještě čtvrt hodiny, a konec.“

Moltke

SZR-str.289/ Opodál, na kraji povlovného svahu, seděl na koni Moltke, ..., a pozoroval bitvu. Pohled na jeho klidnou, ... tvář působil utěšivě v této chvíli úzkosti; jenže co když to jen předstírá, pomyslí si rozrušený ministrpředseda, co když to jen hraje, a ve skutečnosti má nahnáno hůř než našinec? ...

Nic není ztraceno

SZR-str.289/ ... Bismarck k němu popojel a otevřev pouzdro, nabídl mu doutník. Měl už jen dva, jeden dobrý ze svých soukromých zásob, jeden erární; byl pak velmi potěšen, když Moltke..., pečlivě si oba doutníky prohlédl, než si vybral ten lepší... Vrátil se ke králi, Bismarck mu křikl do ucha: „Moltke je pořád ještě klidný, nic tedy není ztraceno.“

Půl hodiny před polednem

SZR-str.289/ A vskutku, nic nebylo ztraceno, leda pro Rakušany. V téže chvíli totiž, půl hodiny před polednem, když Benedek už byl odeslal do Vídně zprávu, že vítězství je naše, a když dvě rakouské kapely, skryté za stodolou, vyhrávaly na oslavu veselé marše, na rakouský velitelský pahorek přiválal posel s telegrafickou zprávou z Josefova, že armáda korunního prince Bedřicha Viléma se blíží k bojišti.

To se snad dalo předvídat...

SZR-str.290/ Ale toto se snad ... dalo předvídat! Báli-li se prušští velitelé, že jejich korunní princ nedorazí se svým vojskem na bojiště včas, bylo na velitelích rakouských, aby se báli, že na bojiště včas dorazí, a aby se proti tomu ... zabezpečili. ... víme, že Benedek tak zprvu učinil, rozloživ... tam, kudy korunní princ nejpravděpodobněji mohl přirazit, celé dva armádní sbory..., ale co platné bylo toto opatření, když komandanti těchto sborů..., opustili o své újmě příkázaná stanoviště a zahnali své šiky na jatky, do boje o Svibský les.

Ne vším je vinen Benedek

SZR-str.290/ Ne vším tedy byl vinen nešťastný Benedek, ne zcela neprávem nenáviděl své podvelitele a označoval je, a to ne vždy v duchu, tituly nejnelichotivějšími.

Telegram a podmaršál Mollinary

SZR-str.290/ Zdrucující telegram v ruce, Benedek popohnal posla k oběma podnikavým velitelům..., aby ... se vrátili na svá místa, ale podmaršál Mollinary, rozdováděný, rozjařený bitkou, která se pro něho právě začínala jevit příznivě, požádal o odvolání tohoto rozkazu. Velitel druhého sboru hrabě Thun uposlechl bez odmlouvání a pokusil se shromáždit své rozptýlené tlupy a odvést je nazpět, ale než se mu to podařilo, bylo pozdě.

Korunní princ

SZR-str.290/ Korunní princ přichvátal se svými vojsky na bojiště doslova v minutě poslední, když už hloučky zdecimovaných pruských infanteristů, ..., dávaly se na útěk nazpět přes Bystřici, kterou ráno byly překročily s nesmírnými obtížemi, ...

Zbláznil se...

SZR-str.290-291/ ... a když už celý jeden peší prapor, jehož velitel se zbláznil z tříhodinové kanonády, již byl vystaven, uhnul až k Rozkoši, stanovišti to krále Viléma. Bělovlasý monarcha se na něho zle obořil a vyčínil mu z plných plic, ale šilený obršt se jen smál a odpovídal mu zmatenými slovy, jež zanikla v dunění střelby...

Všechno mělo být jiné...

SZR-str.291/ Bismarck znovu sáhl do kapsy svých jezdeckých kalhot k revolveru a odjistil jej... Vzápětí však všechno mělo být jiné... před užaslými očima pruského generálního štábu, ..., vesnička Chlum, rozložená poblíže návrší, na němž od rána stál Benedek, úhledná a čistá, dosud nedotčená, protože nedosažitelná střelbou děl Červeného prince, zčistajasna vzplála prudkým plamenem...

Rakouská střelba

SZR-str.291/ Vzápětí rakouská střelba umlkla ... a o několik minut později se rozburácela znovu, ale ne už směrem k Bystřici, ne už k Svibskému lesu, ne už k západu, ale k severu a k severovýchodu; a tu už bylo i pouhým okem vidět modravé masy pruského vojska, hrnouce se k hořícímu Chlumu volnou, nechráněnou prostorou, zbystra, bez překážek, vyrovnaným krokem...

Bismarck, Moltke a Jeho Veličenstvo

SZR-str.291/ Tehdy Bismarck sáhl do kapsy, aby svůj revolver zajistil. Moltke, přikloniv se ke králi, řekl bez úsměvu, s výrazem samozřejmosti na chladné, hrdé tváři: „Vaše Veličenstvo dnes nevyhrává jen bitvu, ale celé válečné tažení.“

Hořiněves a lípy

SZR-str.291/ Armáda korunního prince v mžiku obsadila Hořiněves, vesničku skromnou, jež včera ještě netušila, že její jméno bude navždy zapsáno v historii: její dvě staré lípy totiž... od jedenácté hodiny dopolední udávaly zdáli směr chvátajícím nepřátelským sborům.

Sendražice a včely

SZR-str.291-292/ Když pak pruský jízdní předvoj dospěl ke vsi Sendražicům, jejíž obyvatelé už před dvěma dny byli uprchli směrem na Pardubice, narazili tu na překážku nečekanou a nevýslovně trapnou, na mračna včel rozzuřených tím, že zbloudilý šrapnel vybuchl v blízkosti jejich úlů. Vrhly se v hustých jedovatých rojích, divoké vztekem, proti lidem a koním, čarujíce vzduch divokou klikatinou svého letu, samojediné ochránkyně opuštěné dědiny, maličké dělnice, vyrušené z poklidu své práce, a ani rachot děl nebyl s to přehlušit hněvivý bzukot jejich útoku. Bodaly a bodaly, platíce za každé bodnutí životem, a nebylo proti nim ochrany, marně se splašení koně dávali na útěk, marně jezdci, oslepení, obličej hustě pokryté lesklými tělíčky okřídlených bojovnic, máchali zbodanýma rukama, řvouce bolestí a bezmocností, marně se vrhali k zemi, aby skryli tváře v trávě. Tady se příroda sama, nevědomá, vzbouřila proti přišere lidského hlupství. Ale ač zajímavá ve své podivnosti, až tragická pro onoho husara, který jsa oslepen, spadl ze splašeného koně a srazil si vaz, byla to epizoda zcela nepatrná a nicotná v onom pandemoniu hrůz, jež dějepisci nazývají bitvou u Hradce Králové nebo u Sadové.

Máslovědy a Nedělišť

SZR-str.292/ Padly Máslovědy ... a padlo také Nedělišť, z něhož trosky druhého rakouského sboru, nakvap shromážděné a odeslané na své původní postavení, byly nuceny utéci a přeběhnout na levý labský břeh, protože bojem o Svib vyčerpaly všechno střelivo; a tím byly rakouské voje naráz oslabeny o pětadvacet tisíc mužů.

Padesát tisíc pěšáků a jedenáct tisíc jezdců

SZR-str.292/ Nicméně Benedek v té chvíli měl ještě dosti značné, svěží rezervy, na padesát tisíc pěšáků a více než jedenáct tisíc jezdců, ale nejistý, úzkostlivý, zklamaný dosavadním průběhem bitvy, bál se, že kdyby je povolal do boje, vydal by se předčasně ze všech sil. O rychlém postupu druhé armády neměl ani tušení, protože na místě, kde stál, nerovnost terénu mu bránila ve výhledu na severovýchodní část bojiště. Zatímco vojsko korunního prince už stálo bezmála za jeho zády, zbázlivělý stařec stále ještě pomýšlel na generální útok proti Bystřici, proti pozicím Červeného prince.

E-book „NÁROD SOBĚ a pasivní, praktické STABILIZOVÁNÍ –1851-1884-Sňatky z rozumu-Bitva u Hradce Králové“

E-book k projektu **MAPA ŽIVOTA a NÁROD SOBĚ**. Zpracovala: Jana Mašková, astroložka
www.astrojinak.com, www.astrojinak.cz, www.janamaskova.cz, astrojinak2022@seznam.cz

Je nejvyšší čas udeřit...

SZR-str.292-293/ „Je nejvyšší čas udeřit vší silou,“ říkal občas bez důrazu důstojníkům svého štábu, anebo spíš formou otázky „Tak co, spustíme to?“ A oni na to, že bude lépe počkat, až bude lepší přehled, až se totiž v údolí Bystřice rozptýlí střelný kouř. Tu on, krče rameny, nešťastný, nerozhodný: „Jak myslíte, pro mne za mne.“ A pak se rakouská armáda rozpadla a nastala katastrofa...

Baterie mrtvých

SZR-str.293/ Marně se poblíže vesničky Chlumu postavila Průšákům v cestu dělostřelecká baterie třetího armádního sboru, proslulá to baterie mrtvých, a tak dlouho na ně metala osmiliberní kartáče, až z ní byli zabiti jeden po druhém všichni, dvaapadesát ... mužů, postřílených na jedné hromadě se svými čtyřiašedesáti koňmi.

Třetí hodina odpolední

SZR-str.293/ Když pak o třetí hodině odpolední padla do pruských rukou i vesnička Rozběřice, ležící přímo mezi Sadovou a Hradcem, byla císařská armáda roztržena vedví; ...

Hindenburg

SZR-str.293/ ... a není zcela bez zajímavosti, že boje o tu dědinu, v níž Průšáci ještě, toho dne naposled, narazili na značný odpor a v níž musili krvavě zápolit o každou chalupu, zúčastnil se také mladičkový podporučík von Hindenburg jménem. Budoucí prezident Velkoněmecké říše...

„Mlhy“ a požár...

*SZR-str.293/ Pak už Prusové postupovali tak rychle, že Benedek, snaže se svému císaři jakžtakž vysvětlit tento náhlý obrát, poslal mu telegram, v němž poukazoval na „mlhy kolem Chlumu“, jež prý nepříteli umožnily, aby se přiblížil nepozorován – ubohá, nemohoucí to výmluva, ale ne zcela nepodstatná, protože požár **čtrnácti vesnic**, které v té chvíli stály v jednom plameni, zahalil celou krajinu černým mračnem kouře.*

Prušáci a rakouské pluky

SZR-str.294-295/ Všechny stráně a výšiny se modraly ... modrými uniformami Průšáků, ... Rakouské pluky byly roztrhány, rozpuštěny, promíchány páte přes deváté, ..., Průšáci bušili granáty a šrapnelly ze všech děl, vlastních i ukořistěných, do té vyjící směsice živých a raněných lidí a zvířat, ..., do těch srážejících se vzdouvajících se vln prchajících Rakušanů, propadlých epidemii hrůzy.

Mateřská pevnost hradecká

SZR-str.295/ V třech hutných proudech se valila zděšená, řvoucí hmota vojska k mateřské pevnosti hradecké, ... Jen několik málo úzkých hrází, povýšených to cest, se zvedalo z černé hladiny kalného jezera, a na tyto hráze, na tyto cesty se měly vejít ohromné masy prchajících; nevešly se ovšem, i plovaly tisíce vojáků zatopenými kotlinami, ti po kolena, ti po pás, v bagančatech, s puškami a bajonety, na zádech torny s pečlivě složenými parádními bílými kabátky k vítěznému pochodu Berlínem. A když dospěli k bráně hradecké pevnosti, shledali, že je zavřena.

Proč?

SZR-str.295/ Proč? Protože velitel hradecké pevnosti byl možná idiot, možná zločinec, možná obojí, možná zcela prostě byrokrat, který trval na kalné litéře jakéhosi nařízení, že pevnost během bitvy musí zůstat

E-book „NÁROD SOBĚ a pasivní, praktické STABILIZOVÁNÍ –1851-1884-Sňatky z rozumu-Bitva u Hradce Králové“

E-book k projektu **MAPA ŽIVOTA a NÁROD SOBĚ**. Zpracovala: Jana Mašková, astroložka

www.astrojinak.com, www.astrojinak.cz, www.janamaskova.cz, astrojinak2022@seznam.cz

zavřena až do odvolání; a protože žádné odvolání neměl v rukou, jednal jako svědomitý úředník, nechal-li vojáky mřít před hradbami, a jen maličko se zpronevřil svým povinnostem, dovolil-li přece, aby byla otevřena maličká, úzká výpadní branka, ... K této brance... po zatopené cestě se vydaly tisíce a tisíce prchajících.

Cesta

SZR-str.295-296/ Dokud měli tuto cestu pod nohama, bylo dobře. Ale hladina rozlité vody neprozrazovala, kde končí cesta a kde začíná zatopená hlubina; stačil chybný krok a celé řady mizely v řečišti, a šaty nasáklé vodou je stahovaly ke dnu... a oni tonuli jako kořata, aniž mohli rukou hnout na svou záchranu...; ruce a hlavy, jež se hemžily na hladině, mizely a mizely a voda se nad nimi zavírala...

Vojáci poražené rakouské armády

SZR-str.296/ Beze zbraní, zmáčení krví a vodou, poklesávající strašným vyčerpáním, ten v tváři posekán od šavle, ten s krvavou dírou na místě oka, ten s rukou roztříštěnou od granátu, vojáci poražené rakouské armády se nekonečným proudem tlačili úzkou brankou hradecké pevnosti, bledí, skleslí, polomrtví, a sotva se octli za hradbami, byli zase druhou stranou hnáni ven, směrem na Pardubice a Vysoké Mýto; mezitím shůry valů neustále houkala děla, aby zadržela pronásledujícího nepřítele.

Vojsko, jež utluče Prušáky mokkými hadry a čepicemi...

SZR-str.296-297/ Tady se jeden náš voják vlekl po čtyřech, tady se zase potácejí dva, vzájemně se podpírajíce, tady někdo leží hřbetem vzhůru, napříč přes sedlo kulhajícího koně, znamená za sebou cestu krví, jež se mu řine z úst, tady někoho voskového a snad už ani nedýchajícího nesou na puškách: tak vypadá vojsko, o němž se v Praze donedávna věřilo, že utluče Prušáky mokkými hadry a čepicemi, a jehož dnešní vítězství, oznámené předčasným Benedekovým telegramem, právě ve Vídni oslavovali slavnostními průvody a děkovnými bohoslužbami.

Po bitvě

SZR-str.297/ Padací most byl spuštěn a brána Hradce Králové byla otevřena teprve o jedenácté hodině v noci, a pevnost byla změněna v obrovský lazaret. Zbytek rozbité armády, všichni, kdo ještě byli schopni pochodu, valili se dál bezhvězdnou temnotou k Vysokému Mýtu, mezi nimi také jejich zoufalý vrchní velitel, polní zbrojmistr rytíř Benedek. „

Bismarck – největší muž

SZR-str.297/ „Dnes jste, Excellence, náš největší muž,“ řekl toho večera Bismarckovi králův křídelní adjutant. „Kdyby ovšem korunní princ nebyl dorazil na bojiště včas, byl byste největší bídák.“

Došel včas...

SZR-str.297/ „Hlavní věc je, že došel včas,“ odpověděl Bismarck. „Ale teď, když jsme vyhráli, jde o to, abychom zase obnovili své tradiční přátelství s Rakouskem.“

Praha

SZR-str.298/ ... bledý strach, který padl na Pražany, když vysocí ouřadové a policie tiše a nakvap počali město opouštět a prchat k Plzni a k Benešovu, přerostl v paniku, když se v novinách objevily první... zprávy o strategických ústupech našich vojsk a když na Státní nádraží začaly dojíždět vlaky, přeplněné... ožebračenými rodinami, prchajícími z krajů, kde se bojovalo, nejdřív z Náchodska a z Jičína.

E-book „NÁROD SOBĚ a pasivní, praktické STABILIZOVÁNÍ –1851-1884-Sňatky z rozumu-Bitva u Hradce Králové“

E-book k projektu **MAPA ŽIVOTA a NÁROD SOBĚ**. Zpracovala: Jana Mašková, astroložka

www.astrojinak.com, www.astrojinak.cz, www.janamaskova.cz, astrojinak2022@seznam.cz

Děsné pověsti

SZR-str.298/ Děsné pověsti o válečných zvěrstvech, ..., nakazily Pražany hrůzou... Sami Pražáci ... zmateně opouštěli své domovy, pobláznění... - divné, šílené to utíkání, tím hanebnější, že všichni snad, kdo tu prchali, ještě před několika dny v zakouřeném vzduchu hospod pukali nadšením a statečností.

Praha, 1.července 1866

SZR-str.299/ ... dva dny před rozhodující bitvou, opustilo Prahu na třináct tisíc lidí. V příštích dnech se už nepočítalo, ..., utíkajících bylo příliš mnoho.

Hrůza před Prajzy

SZR-str.299/ Hrůza před Prajzy stále rostla. Když poslední zbytky vojska opustily Prahu, rozhodla se městská rada, ..., že dá na věžích a veřejných budovách vyvěsil bílé prapory, aby si blížící se nepřítel, ... nemohl pomyslit..., že se mu ... někdo míní postavit na odpor.

Přemíra pilnosti

SZR-str.299/ V přemíře pilnosti pak byly z erárních budov snímány státní znaky, dvouhlaví orlové; a potom už nejen na veřejných budovách, ale i na soukromých domech se objevily, rovněž z pilnosti, bílé ubrusy a prostěradla. Bylo uzavřeno nádraží Státní, Smíchovské, telegrafní spojení přerušeno, každý druhý dům v městě byl zamčen, obchody zbedněny, život utichal.

Praha 4.července 1866

SZR-str.299/ Čtvrtého července, ..., přinesly úřední listy zprávu o včerejší bitvě u Hradce Králové, v níž se vyprávělo o kouři u Chlumu, který se držel při zemi a znemožňoval výhled, takže nepříteli se podařilo nepozorovaně vniknout do našich postavení a přinutit naše k ústupu. „Ten se dál zpočátku zvolna,“ končila úřední zpráva, „avšak zrychloval se, čím více nepřítel tlačil, až se všechno po válečných mostech přes Labe a do Pardubic uchýlilo. Ztráty nelze ještě přehlédnout, ale budou jistě značné.“

Všechno je ztraceno

SZR-str.299/ I bylo jasné, že všechno je ztraceno a že Čechy jsou v moci Prusů...

Zdroj:

Kniha „Sňatky z rozumu“ – Vladimír Neff – kód SZR-číslo stránky/